

Minkä takia me huollamme sillä tavalla kuin huollamme?

8.2.2020

Aki Suokas

miksi

Koska laki ja asetus
niin määrää.

Mutta miksi se on muotoutunut
sellaiseksi kuin se on.

Määritelmä (oikeasti)

Huolto

Kohteelle suoritetaan ennalta laaditun ohjelman ja toimenpidesuunnitelman mukaiset kunnonvalvontatoimenpiteet.

Mitä huollossa tehdään?

**HUOLTO-
Toimenpiteen
aikana**

RIKKOUTUMISEN
EHKÄISY

RIKKOUTUNEEN
KOHDAN KORJAUS

Mitä halutaan estää?

RIKKOUTUMINEN

```
graph LR; A[RIKKOUTUMINEN] --> B[FOD]; A --> C[Väsyminen]; A --> D[Käyttöikä];
```

FOD

Väsyminen

Käyttöikä

Miksi laite rikkoutuu?

Ferrari Vettel + Leclerc Brasilia 2019 Grand Prix

Miksi laite rikkoutuu?

Ferrari Vettel Texas, USA 2019 Grand Prix

Miksi laite rikkoutuu?

- Jos kuormitus/käyttökerrat/tms ylittää osan mekaanisen kestävyysajan,
→ Se menee rikki

VIDEO

- Jos kuormitus/käyttökerrat/tms rajat ylittyvät, koska olosuhteet muuttuvat / niitä on vahingossa muutettu

VIDEO

Varmuuskerroin

$$n = \frac{\text{asian/osan todellinen hajoamisikä/voima/kerrat/tms}}{\text{asian/osan suunniteltu/vaadittava käyttöikä/voima/kerrat/tms}}$$

Varmuuskerroin

- Haluttu varmuuskerroin?
- Mitkä riskit hyväksytään / voidaan kestää?
- Kauanko suunnitteluun / testaamiseen käytetään aikaa / rahaa?
- Miten käytössä kuluvat / väljistyvät liitokset vaikuttaa?

Varmuuskertoimen

- Kun koneelle alunperin pohditaan huolto-ohjelmaa, siihen vaikuttaa;
 - Riskitaso
 - Suunnittelun varmuuskertoimen

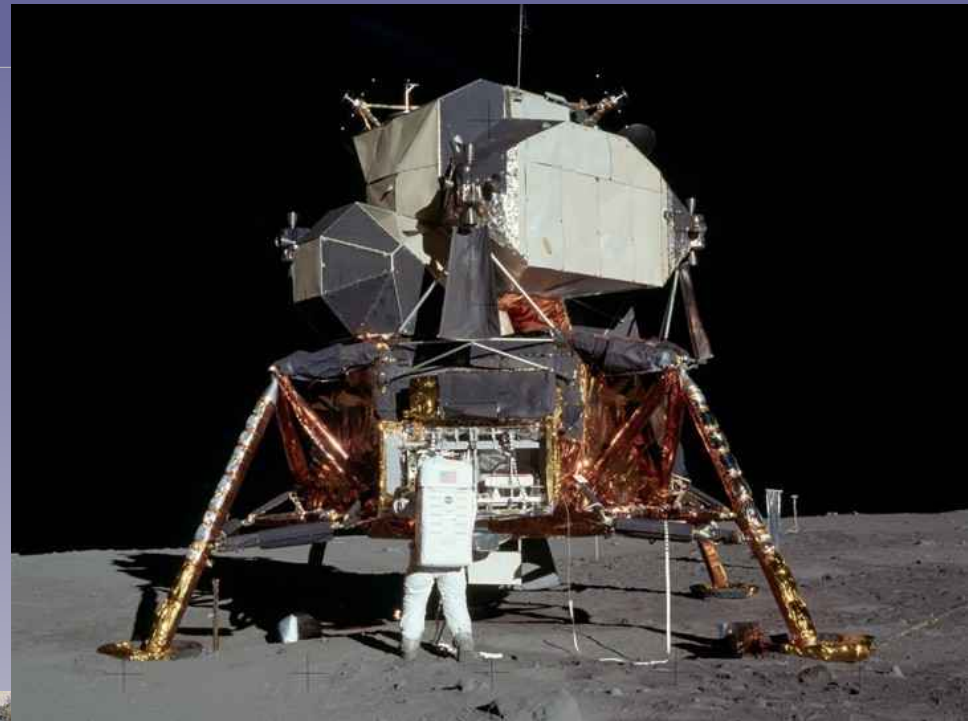

Todennäköisyys				
1 erittäin epätodennäköistä	2 epätodennä- köistä	3 harvinainen	4 ajoittain	5 useasti
Tapahtuu paikalla kerran 20+ vuodessa	Tapahtuu paikalla kerran 15-20 vuodessa	Tapahtuu paikalla kerran 10-15 vuodessa	Tapahtuu paikalla kerran 5-10 vuodessa	Tapahtuu paikalla kerran 1- 5 vuodessa
tapahtuu <0,2 ‰ vuotuisella lentotunti-määrällä	tapahtuu 0,2 - 0,4 ‰ vuotuisella lentotunti-määrällä	tapahtuu 0,4 - 0,6 ‰ vuotuisella lentotunti-määrällä	tapahtuu 0,6 - 0,8 ‰ vuotuisella lentotunti-määrällä	tapahtuu 0,8 - 1 ‰ vuotuisella lentotunti-määrällä
Tapahtuminen mahdollista mutta tuskin elinaikana	Tiedossa on että on tapahtunut joskus aiemmin.	kerran - kaksi kaudessa on mahdollista	muutama ker- ta kaudessa mahdollinen / todennäköistä	tapahtuu useita kertoja kaudessa / varmasti

Tapauksen mahdollinen seuraus

luokitus	Ihmisiin	Ympäristöön	Rahallisesti	Maineeseen	Turvaverkko	Toimintaan / Inhimillisiin tekijöihin
Katastrofi 5	Useita kuolonuhreja	Massiivinen vaikutus	Katastrofaaliset vahingot > 5 m€	Kansainvälienn vaikutus	Ei jäljelle jääviä turvaverkostoja	Henkilön toimintakyky menetetään täysin Hallinta menetetään täysin. Lopputulosta ei voi ennustaa. Onnettomuus on vääjäämätön
Vaarallinen 4	Yksi kuolee	Merkittävä vaikutus	Merkittävä vahinko < 5 m€	Kansallinen vaikutus	Vain muutama turvaverkko jää jäljelle	henkilön toimintakyky vähenee merkittävästi → hätätilanne Liiallinen työtaakka estää pakollisten toimenpiteiden tekemisen tarkasti tai kokonaan
Merkittävä 3	Vakava loukkautuminen	Paikallinen vaikutus	suuri vahinko < 1m€	Vaikuttaa toimialaan	Useampi turvaverkko jää jäljelle	Henkilön kyky toimia on merkittävästi vähentynyt. merkittävä työtaakan lisääntyminen jolloin lopputulos ei ole täysin hallinnassa
Pieni 2	Loukkautumisia	Pieni	Vähäinen vahinko < 250 k€	rajallinen vaikutus	Useita turvaverkkoja jää Hätätoimenpiteet voivat estää toiminnalliset hävikit	Tarvittavat toimenpiteet ovat henkilön suoritettavissa, stressi lisääntyy.
Vähäinen 1	Naarmuja	Vähäinen	pieni < 50 k€	Vähäinen vaikutus	Voimassa olevat turvaverkot toimivat ja estävät tapahtuman vaikutukset	Rutiinitoimenpiteet riittävät ei edellytä toimenpiteitä ollenkaan

Käyttökerrat / huoltoväli

Mikä ero huolloissa?

	Tyhjämassa max lentopainosta
Cessna Corvalis	68%
PA31-350	60%
Boeing 737 MAX	55%
Airbus A380	48 %
B1 Spirit	42 %

Riski arviot

- Samat kriteerit eivät sovellu eri toiminta tapoihin.
- Joten ratkaisujakaan ei voida suoraan vertailla.

Huolto-ohjelma

Jaksot / huoltotoimenpiteet syntyvät:

- Tunnetut kulumisen kautta tulevat tarpeet (liikkuvat osat, öljyn muutos, väsyminen)
- Riskitason kautta tulevat
- Miten tarkkaan ja millä varmuuskertoimella osat on mitoitettu

Huoltotoimenpide

Siivekkeen saranoinnin tarkastus

Vuosihuollossa / 12 kk välein

Ei mitään

Visuaalinen
tarkastus

Visuaalinen
Tarkastus,
Mittaus,
Voitelu

Purkaminen
Pesu
Tarkastus/mittaus
Voitelu
Kokoaminen

